

Santuari de l'encontre i de la llum

Els mosaics de Marko Rupnik per al santuari de la Cova de Sant Ignasi recorren el pelegrinatge cristià a través dels exercicis espirituals

«Nosaltres anem allà on l'Església ens crida», ens diu el jesuïta eslovè Marko Rupnik, de 66 anys, considerat el Miquel Àngel del segle XXI. Com a artista que plasma en mosaic el missatge cristià, compta amb més de 130 grans obres arreu del món. Entre la seva amplíssima producció internacional cal esmentar els seus treballs a la capella *Redemptoris Mater* del Palau Apostòlic Vaticà, a la sagristia de l'Altar Major de la catedral de l'Almudena de Madrid o a la Cúria General de la Companyia de Jesús a Roma. Ara l'Església, on l'ha reclamat, és al santuari de la Cova de Sant Ignasi de Manresa, en l'escaiença de l'any jubilar amb motiu dels 500 anys de la conversió de sant Ignasi de Loiola, fundador dels jesuïtes.

Rupnik i el seu equip de 22 artistes han passat tot just una setmana a Manresa, enllestint els 550 metres quadrats de mosaics que recorren el pelegrinatge cristià a través dels exercicis espirituals de sant Ignasi de Loiola, amb imatges bíbliques. També la part superior del cancell, que compta amb un mosaic dedicat en aquest cas a la Paràbola del Sembrador. Una obra relativament factible per les seves dimensions però d'una envergadura enorme en la seva concepció. Tant és així que gairebé la considera l'obra culminació de la seva trajectòria: «Jo pensava que la meua culminació seria el santuari d'Aparecida, al Brasil, on farem un mosaic exterior de 15.000 metres quadrats, amb 110 escenes bíbliques, però encara que sigui més petita, sento que l'obra que he fet a Manresa és la culminació de tot el que al llarg de la meua vida he pensat, estudiat, fet exercicis espirituals..., és una cosa més íntima.»

L'església del santuari, del segle

Marko Rupnik mostra el mosaic amb el rostre de sant Ignasi de Loiola.

XVIII, és avantsala de la Cova on sant Ignasi de Loiola va escriure el primer esborrany dels Exercicis Espirituals. Gràcies a la intervenció de Rupnik, a partir d'ara exercirà d'avantsala artística i espiritual per a totes les persones que s'acosten al centre internacional d'espiritualitat ignasiana de Manresa per participar en les seves nombroses activitats.

L'estil de Rupnik, molt inspirat en l'art romànic i bizantí, ha permès transformar les vuit capelles laterals barroques en un conjunt d'estances que permeten fer un recorregut espiritual per la vida cristiana. D'aquesta manera, el conjunt té com a marc espiritual l'obra de sant Ignasi, des del Principi i Fonament, fins a la Resurrecció i Contemplació per Assolir l'Amor, a l'última estança, en què destaca el detall de dos rostres, el de Jesús i el de sant Ignasi, però que comparteixen un mateix ull i, per tant, una mateixa mirada en l'amor. Segons l'artista eslovè, «és un camí, un itinerari de pregària, on es passa

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

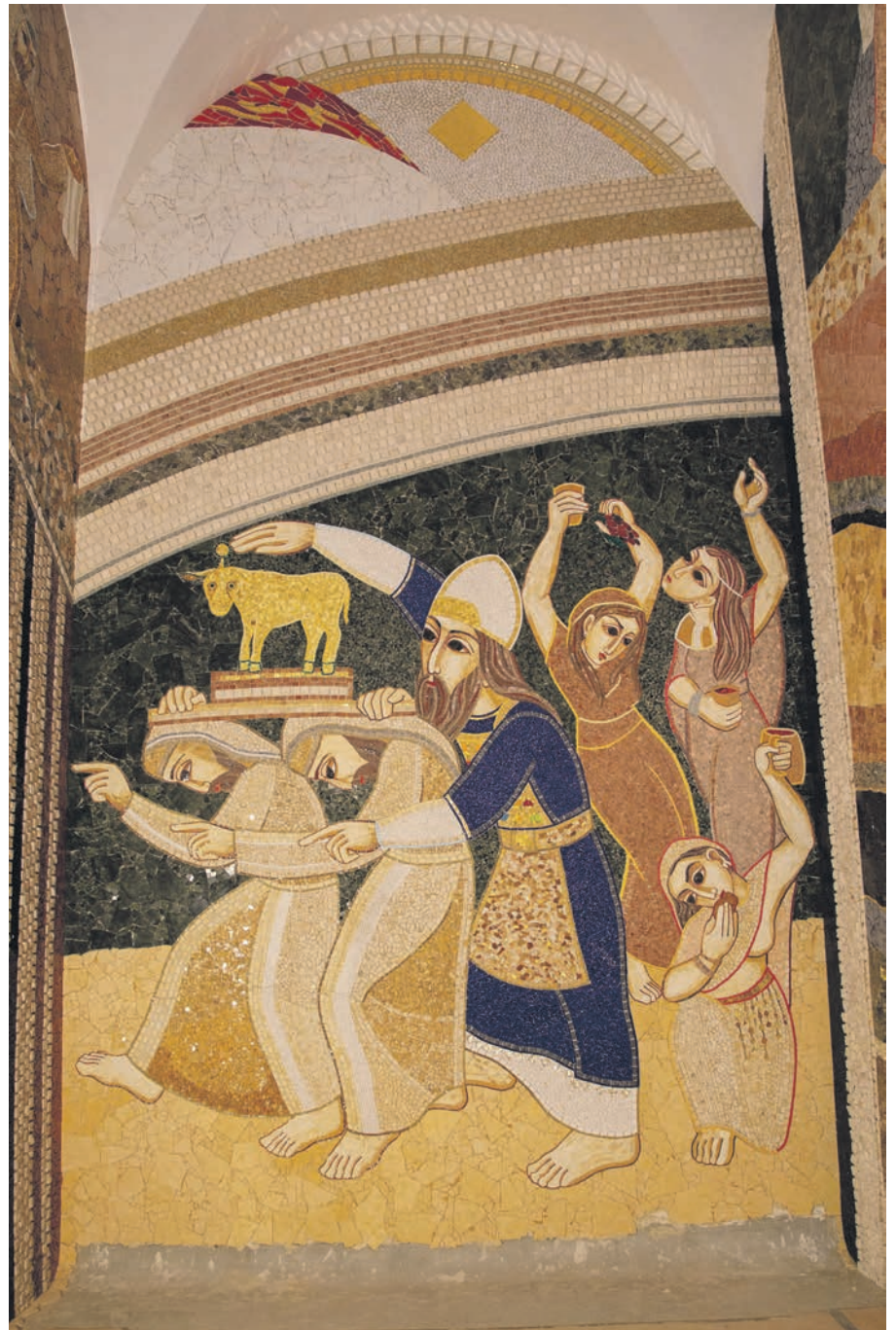
al kilando
by FINCAS GANDIA

Rambla Catalunya 81, 4º 2ª
08008 Barcelona

www.alkilando.com
93 451 50 00

Foto: Escena del vedell d'or, que reflecteix com el poble d'Israel va caient en la idolatria.

d'un catolicisme declarat a una fe viscuda, on s'experimenta que ets perdonat i salvat».

Marko Rupnik, doctor en Teologia i professor a Roma a l'Institut Oriental Pontifici i la Universitat Gregoriana, ens explica el procés de creació: «Quan entro a l'església, ho faig en silenci, com m'han ensenyat a fer-ho en el col·loqui espiritual. Ho faig callat, sense cap interès, ni desig, ni prejudici previ, totalment obert. És així com Déu pot parlar. El primer pensament que em ve gairebé sempre és el bo. Aquesta primera intuïció l'acullo i la porto dins meu, gairebé com en un embaràs. Quan vaig entrar al santuari de la Cova de Sant Ig-

nasi, la primera intuïció que vaig tenir va ser la necessitat de transmetre que el camí d'Ignasi, encara que s'emmarca en l'inici de l'època moderna, en què tot se centra en l'individu, és relació, comunió, és Església.»

Per això, Rupnik posa molt interès a destacar l'existència comunitat i relacional, perquè «Déu no és solitari, és comunió». Referenciant el teòleg alemany Romano Guardini, revela que la seva intervenció al santuari de la Cova ha donat com a resultat un Espai de l'Encontre, on trobar-nos en comunió amb els altres. En aquest sentit, el mosaic, que ens remet al primer llenguatge que van fer servir els cristians

El 22 de març periodistes i autoritats van visitar les obres.

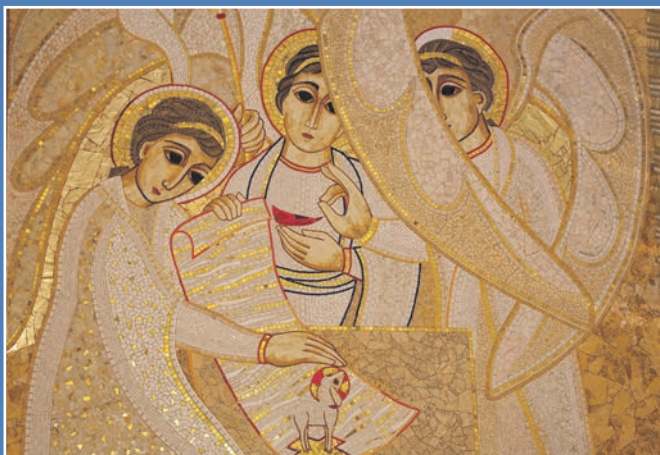
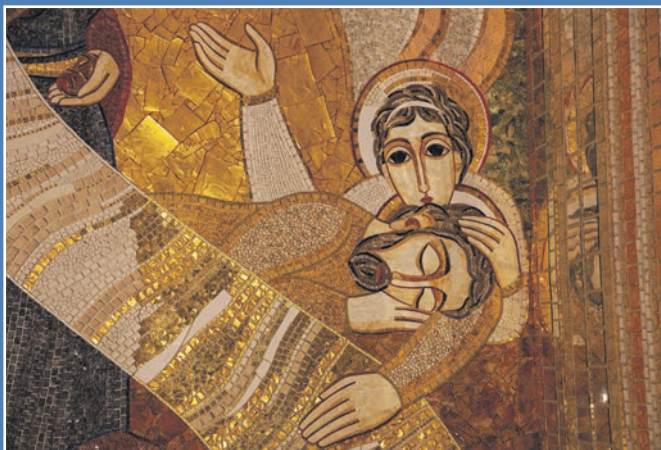
MARKO RUPNIK
«El mosaic no es pot fer en solitari, sinó en comunitat, perquè és una experiència d'Església»

en temps antics, «no es pot fer en solitari, sinó en comunitat, perquè és una experiència d'Església, però no d'Església com una institució estructural, sinó com a comunitat de les persones». Un exemple pràctic és l'equip d'artistes que treballa amb Rupnik al Taller d'art espiritual del Centre Aletti de Roma; artistes de deu nacions, procedents de la tradició ortodoxa i llatina. «Per això, el mosaic expressa el que som nosaltres.» Així mateix, els materials emprats també són un signe de l'Església, perquè les pedres provenen d'arreu del món: l'Àfrica, el Brasil, Mèxic, l'Iraq, Iran, Turquia, Grècia, Macedònia, Espanya, Itàlia, Bèlgica, la Xina...

Unes pedres que serveixen per donar forma al total de 90 rostres, prèviament pensats i dibuixats. «Per fer cada rostre necessitem una setmana de feina», ens diu Rupnik. El dibuix és la part essencial del mosaic, «perquè s'ha de traçar una sola línia, i aquesta ha de ser clara». Hi ha un altre element important, i és que la tècnica del mosaic es desdibuixa de l'escena

a mesura que s'acosta al rostre: «Quan estimes de debò, l'altre no percep la teva carn, sinó la teva expressió. Aleshores el teu cos està embolcallat d'un contingut, no simplement dels músculs. Així, quan fem els rostres, les pedres estan tan juntes que gairebé no les veus, per així fixar-te en l'expressió. Amb les mans passa el mateix. És amb els vestits que comences a veure la pedra, cosa que s'incrementa en l'entorn de l'escena, on busquem justament fer el cant de la matèria.»

Els mosaics de Rupnik també han atorgat al santuari d'estil barroc una nova lluminositat, magnificada per un conjunt de 19 làmpades. «Estem acostumats a l'art barroc —comenta Rupnik—, amb una il·luminació que ve des d'un angle, una llum que ve des de l'exterior i il·lumina el subjecte, mentre que el romànic, el primer bizantí, el veritable art de la litúrgia, no rep la llum des de fora sinó des de dins. Quan descendeix l'Esperit Sant en el pa, no en canvia la forma ni la llum externa, sinó l'existència ma-

Detalls dels mosaics.

LLUÍS MAGRIÑÀ
«La inauguració serà el 31 de juliol, festa de Sant Ignasi, i comptarà amb la presència del superior general de la Companyia de Jesús»

teixa. Joan diu al seu Evangeli que la vida era la llum. Si aquesta vida és la llum, cal fer que la figura no vingui il·luminada de l'exterior sinó des dins. Per això busquem moure les ombres, de manera que es vegi la figura però que la llum no estigui gestionada des de l'exterior, sinó que vingui des de dins.»

Any Ignasià

El P. Lluís Magriñà, superior de la Cova Sant Ignasi de Manresa, es mostrava molt content el mateix dia de la presentació dels mosaics a la premsa, el 22 de març. La previsió era enllestir les obres ben aviat perquè els fidels poguessin gaudir del conjunt a partir del 10-11 d'abril. Ara bé, tal com ens va informar el P. Magriñà, «la inauguració oficial serà el 31 de juliol, festa de Sant Ignasi de Loiola, i serà presidida pel superior general de la Companyia de Jesús, el veneçolà Arturo Sosa». El mateix dia s'obrirà la porta del Jubileu Ignasià, l'any que com-

memora entre el maig del 2021 i el juliol del 2022 la conversió del fundador dels jesuïtes. Una celebració que porta el nom d'Ignatius 500 i que es viurà de forma intensa a Manresa, ja que coincideix amb els 500 anys de l'arribada del sant a la capital del Bages. És per això que la ciutat també ha posat en marxa el projecte Manresa 2022, per potenciar el llegat patrimonial i els valors ignasians.

De fet, el 26 de març passat, l'arquebisbe de Barcelona i president de la Conferència Episcopal, el cardenal Joan Josep Omella, es va reunir amb l'alcalde de Manresa, Marc Aloy, i el regidor de Turisme i Projecte de Ciutat, Joan Calmet, al Palau Episcopal. En la reunió els representants de l'Ajuntament de Manresa van explicar al cardenal arquebisbe els eixos bàsics de la celebració de Manresa 2022. A la reunió, també hi va assistir el director del Secretariat diocesà de Relacions Interreligioses, Joan Hernández.